

[Ove Hansen.]

gang i udvalgsarbejdet, og det kan i hvert fald ikke være regeringens skyld, da venstre og det konservative folkeparti har haft formandsposterne i udvalgene og dermed bestemt tempoet. Nu er problemerne for tiden genstand for behandling i planlægningsudvalget, og det skulle da kun glæde mit parti, dersom vi kunne komme til et resultat og samles om en løsning.

Når der har været og fremdeles er stor efterspørgsel efter ejendomme, er det i og for sig et glædeligt tegn. Er det ikke udtryk for en vis velstand i vort land? Jeg tror, at når interessen for at erhverve sig en ejendom i dag er særlig stor, skyldes det først og fremmest pengeregigheden og de gode indtjeningsmuligheder, der råder ikke mindst i kraft af den store beskæftigelse. Det blev ved fremsættelsen antydnet, at grundstigningsskylden i høj grad var boligfordyrende, og forslagsstillerne fandt det beklageligt, at den modvirker det voksende ønske i befolkningen om at erhverve eget hus.

Jeg vil gerne sige her, så tydeligt det kan lade sig gøre, at mit parti meget gerne vil medvirke til at skaffe så mange som muligt eget hus. I den valgkamp, vi havde i fjor i forbindelse med folkeafstemningen, blev vi beskyldt for ikke at ville medvirke til, at folk fik eget hus. Det var en påstand, der var urigtig. Eget hus er måske den mest ideelle form for bolig. Hvorfor skulle vi dog være modstandere af denne boligform?

At grundstigningsskylden virker boligfordyrende, som det påstås af forslagsstillerne, tror jeg man skal være lidt forsigtig med at udtale sig om; den kan gøre det, det skal erkendes, men i de fleste tilfælde tror jeg ikke den gør det. Mange faktorer spiller nemlig ind, og man bør egentlig kende alle faktorer, før man udtaler sig med sikkerhed. F. eks. vil i en kommune med særlig mange sommerhusområder eller mange erhvervsvirksomheder, som ikke har hjemsted i den pågældende kommune, en ophævelse af grundstigningsskylden højst sandsynligt virke boligfordyrende. Der findes en del kommuner, hvor over halvdelen af ejerne af ejendomme ikke bor i den kommune, ejendommene er beliggende i, og derfor vil sådanne ejere nyde fordel ved ophævelse af grundstigningsskylden, hvor-

imod de skatteydere, enten de er ejere eller lejere, der bor i kommunen og derved er skattepligtige til denne kommune, kommer til at betale via de personlige skatter for den lettelse, som de udenbys boende nyder fordelen af. En komunes struktur er i høj grad afgørende for, om grundstigningsskylden virker boligfordyrende eller gør boligerne billigere. Endelig spiller en skatteydere indkomststørrelse jo også en væsentlig rolle.

Grundstigningsskyldens formål har været, som også det ærede medlem var inde på, at inddrage de samfundsskabte grundværdier til fordel for det offentlige. I mange tilfælde er det vel samfundets indsats, der har forøget grundenes værdi, og derfor synes det nærliggende, at også samfundet får sin andel i værdiforøgelsen. Det ville være urigtigt af mig, dersom jeg ville påstå, at loven om grundstigningsskyld virker retfærdigt og tilfredsstillende overalt. Det er ikke tilfældet, og det kan jeg kun beklage. Jeg har desværre fra mit daglige arbejde set eksempler på, hvorledes grundværdistigningen har virket mindre heldigt. Jeg tænker på følgerne af årsomvurderingen, som undertiden kan medføre ret betydelige og tilfældige forhøjelser af den afgiftspligtige grundstigning, selv om der ikke foreligger salg af jord, men blot en bygningsforandring.

De indvendinger, der oftest fremføres mod grundstigningsskylden, er, at det så godt som altid er køberen, der kommer til at overtage den afgiftspligtige grundstigning, og ikke som tilsigtet sælgeren. Det er som regel sælgeren, der opnår fortjenesten, og derfor burde det være ham, der skulle betale den afgiftspligtige grundstigning.

Ved den sidste ændring, som vi foretog i loven om grundstigningsskyld, formulerede vi § 64 således, at en køber har ret til at forlange, at vederlaget nedsættes med den afgiftspligtige grundstigning, endvidere at hverken køber eller sælger kan fraskrive sig retten til at kræve vederlaget reguleret. Tydeligere kan det næppe formuleres, men det synes, som om de, der har bistået ved og kender lidt til handlerne — jeg tænker her på advokater og ejendomsmæglere — ikke altid har fulgt det, som loven tilsigtede.

I bemærkningerne til det forslag, som vi lige har til behandling, henviser man til Advokatbladet, der bl. a. omtaler, at det